

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 406/2025
25.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Јасминке Обућине, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Аца Настасијевић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1796/2024 од 18.09.2024. године, у седници одржаној 25.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1796/2024 од 18.09.2024. године и спис враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1796/2024 од 18.09.2024. године, преиначена је пресуда Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П 128/2024 од 29.02.2024. године, тако што је одбијен тужбени захтев тужиле којим је тражено да се утврди да је тужилца власница на основу одржаја на кат.парц. бр. ..., земљиште под зградом – објектом, у површини од 59 м² и пашњака 1. класе, у површини од 362 м², све уписано у лист непокретности бр. .. КО Кладово, што је тужена дужна признати и трпети да се тужилца на основу ове пресуде упише као власник описаних непокретности код РГЗ-СКН Кладово, и одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене правноснажне пресуде, тужилца је изјавила благовремену ревизију због битне повреде поступка учињене пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду применом одредбе члана 408 у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 ... 10/23) и члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), па је утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане одлуке није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по

службеној дужности. Међутим, донета је уз битну повреду из одредбе члана 374. став 1. у вези члана 211. Закона о парничном поступку и погрешном применом материјалног права.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужиле, пок. ББ, као купац, са друштвеним предузећем ПКТ „Кључ“, као продавцем, закључио је дана 30.06.1998. године уговор о купопродаји непокретности - део кат.парцеле бр. ..., по култури пашњак 1. класе, површине 0.04 ха, уписане у план број .. КО Кладово. Уговор није оверен, заведен је под деловодним бројем наведеног предузећа .. од дана 02.07.1998. године. Уговорена је купопродајна цена од 2.000 ДЕМ на дан исплате по 1 ару, по курсу „на црном тржишту“, те је купац био у обавези да прву рату плати одмах по потписивању уговора а преостали део цене у четири рате, према датумима ближе одређеним у уговору. Покојни ББ је исплатио купопродајну цену. Одмах по закључењу уговора уведен је у посед али не парцеле из уговора бр. .. већ предметне парцеле бр. .. то уз присуство овлашћеног представника продавца, геометара. Парцела је, по увођењу у посед ограђена и на њој се налази помоћни објекат. Из решења о наслеђивању Општинског суда у Кладову О 385/07 од 14.12.2007. године произлази да су за наследнике заоставштине иза пок. ББ оглашени, на основу закона и међусобног споразума, супруга АА и ћерка ВВ. Предметна непокретност није обухваћена оставинским решењем односно није ушла у заоставштину. У листу непокретности број .. КО Кладово тужена је уписана као власник кат. парцеле бр. ..., потес – Улица ..., површине 421 м², земљиште у грађевинском подручју, пашњак 1. класе у површини од 362 м² и земљиште под зградом и другим објектом у површини од 52 м², (државна својина), са правом коришћења ПТК „Кључ“ д.о.о. Кладово, док је на помоћној згради површине 59 м² уписан облик својине приватни а ББ уписан је као држалац. Тужиле и њен претходник били су у мирном поседу почев од дана уласка у посед, а тужиле је у поступку легализације сазнала да се парцела води на тужену.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиле усвојио са позивом на одредбе чланова 28. став 2. и 4. и 72. ЗОСПО, налазећи да је тужиле савесни држалац те да је протекао законом прописани рок за стицање права својине путем одржаја.

Другостепени суд, налазећи да тужбом нису обухваћени сви нужни супарничари односно ВВ, кћи претходника тужиле, која је његов законски наследник, применом одредбе члана 211. Закона о парничном поступку, првостепену пресуду преиначава и тужбени захтев одбија.

Другостепени суд није правилно применио одредбе материјалног права.

Одредбом члана 211. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да нужно супарничарство постоји ако по закону или због природе правног односа тужбом морају да се обухвате сва лица која су учесници материјалноправног односа. Ако сва лица из става 1. овог члана нису обухваћена тужбом суд ће да одбије тужбени захтев као неоснован (став 2.). О нужном супарничарству суд води рачуна по службеној дужности (став 3.).

Одредбом члана 20. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да се право својине стиче по самом закону, на основу правног посла и наслеђивањем.

Тачно је да су тужила и њена кћи законски наследници пок. ББ и да су се као санаследнице заоставштине која је на њих прешла по самом закону (члан 212. Закона о наслеђивању), налазиле у јединственој правној заједници. Али тужила свој захтев не заснива на праву наслеђа као једном од начина стицања својине, већ на одржају. На то упућује низ чињеничних тврдњи - о савесности, о мирној и несметаној државини која траје од 1998. године. Дакле, своје право не изводи из права претходника већ закона. Следи да је одлука донета погрешном применом одредбе члана 211. Закона о парничном поступку, односно да је захваћена повредом из одредбе члана 374. став 1. у вези члана 211. наведеног прописа.

Стога је применом одредбе члана 415. Закона о парничном поступку одлучено као у изреци.

У поновном поступку другостепени суд ће одлучити о жалбеним наводима тужене без учињене битне повреде на коју је указао овај суд и уз правилну примену материјалног права.

**Председник већа – судија
Татјана Матковић Стефановић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић